

OPIS PROJEKTU

Przedmiotem niniejszego projektu jest przygotowanie pierwszego polskiego przekładu (wraz z obszernym monograficznym opracowaniem i komentarzem) wszystkich zachowanych dzieł ważnego późnoantycznego poety Klaudiusza Klaudiana (floruit 395-404), działającego na dworze cesarza Teodozjusza i Honoriusza. Twórczość Klaudiana obejmująca przeszło 10 000 wersów można podzielić na epikę historyczną (*Wojna gocka* i *Wojna z Gildonem*), panegiryki (na III, IV i VI konsulacie cesarza Honoriusza, na konsulacie Flawiusza Manliusza Teodora, na konsulacie Probinusa i Olibriusza, na konsulacie Stylichona), inwektywy (na Eutropiusza i na Rufina), epikę mitologiczną (*Porwanie Prozerpiny*, *Gigantomachia*), poezję okolicznościową (np. *O zaślubinach Honoriusza i Marii*, Epitalamium skomponowane dla Palladiusza i Celeryny) oraz mniejsze utwory poetyckie. Choć Klaudian zyskał sobie szczególną sławę jako epik, naśladowca Wergiliusza i Stacjusza, to jego spuściznę cechuje mieszanie gatunków literackich, niezwykła intertekstualność oraz bogactwo środków poetyckich. Jego utwory są też ważnym źródłem historycznym dla relacji między dwiema częściami Cesarstwa oraz między Cesarstwem Zachodnim a barbarzyńcami na przełomie IV i V w. Wszystko to czyni poezję Klaudiana niezwykle wymagającą dla tłumacza i komentatora, lecz jednocześnie cenną dla badacza antyku, zainteresowanego zwłaszcza historią i kulturą późnego cesarstwa rzymskiego. Jest to tym ważniejsze, że dla poetów kolejnych pokoleń był Klaudian wzorem kunsztownej poezji mitologicznej i dworskiej, a recepcja jego twórczości musi być uwzględniana w analizie takich autorów jak choćby Sydoniusz Apollinaris. Przeprowadzenie dokładnych badań nad poezją Klaudiana oraz dokonanie jej komentowanego przekładu na język polski uważamy zatem za zadanie niezwykle potrzebne zarówno z punktu widzenia historyka, jak i filologa klasycznego.

Wykonawcami projektu są:

dr Bartosz Jan Kołoczek, adiunkt w Zakładzie Historii Starożytnej i Bizancjum IH UJ

dr Tomasz Babnis, asystent w Katedrze Filologii Łacińskiej i Nowołacińskiej IFK UJ

Publikacja przewidziana jest na rok 2025.